

TÜRKİYE – NAMİBYA İŞ KONSEYİ Özel Sektör Heyet Programı Sonuç Raporu

28 Mayıs-2 Haziran 2018, Pretoria-Windhoek-Swakopmund

DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi

Kuruluş Yılı: **2017**

Türk Tarafı Başkanı: **Günnur Diker**

Firma ve Unvanı: **Eurasia Turizm ve Dış Tic. Ltd. Şti. / Genel Müdür**

Karşı Kanat Kuruluşu: **Namibya Yatırım Merkezi (NIC)**

Karşı Kanat Başkanı: **Bernadette Artivor**

Türkiye-Namibya İş Konseyi Kuruluş Anlaşması 8-9 Kasım 2016 tarihlerinde Windhoek'da düzenlenen Namibya Yatırım Konferansı kapsamında, Namibya Sanayi, Ticaret ve KOBİ Geliştirme Bakanı Immanuel Ngatjizeko ve Namibya'nın Türkiye'ye akredite Berlin Büyükelçisi Andreas Guibeb'in huzurunda Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın tarafından Namibya Yatırım Merkezi (NIC) ile imzalandı.

İş Konseyi, iki ülke arasında işbirliği potansiyelini tanıtmak, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik bir platform oluşturulmasını amaçlamaktadır.

ÖNSÖZ

Afrika kıtası ile ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi misyonu ile faaliyetlerini yürüten DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri, Afrika kıtasına yönelik olarak ticaret heyeti programları, ülke tanıtım seminerleri, alım heyetleri ile iş forumları düzenlemekte ve kıtasal, bölgesel, sektörel konferans ve forumlara aktif partner olarak katılım sağlamaktadır. Söz konusu etkinliklerde, Afrika'daki siyasi liderler ve üst düzey karar alıcılar ile önemli fon ve proje portföylerinin yöneticileri, önde gelen iş insanlarının bir araya geldiği, sektörlerin tartışıldığı ve bu doğrultuda işbirliklerinin oluşturulduğu, ülkemizin ekonomik imkanlarının Afrikalı bürokratlara ve işadamlarına tanıtıldığı platformlar sunulmaktadır.

Bu çerçevede, hali hazırda 43 ülkede bulunan Türkiye-Afrika İş Konseylerinden biri olan Türkiye-Namibya İş Konseyi tarafından, pazar potansiyelinin tespiti, ekonomik ilişkilerin çeşitlendirilmesi, yeni iş ve yatırım imkânlarının oluşturulması amacıyla 28 Mayıs-2 Haziran 2018 tarihleri arasında Namibya'ya yönelik bir özel sektör programı düzenlemiştir.

NAMİBYA ÖZEL SEKTÖR HEYET PROGRAMI

T.C. Ekonomi Bakanlığı koordinasyonu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) organizasyonu ve THY iş birliği ile 28 Mayıs-2 Haziran 2018 tarihleri arasında Namibya'ya yönelik bir özel sektör heyet programı gerçekleştirildi. Heyet, DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Yalçın Kiroğlu ve DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi Başkanı Günnur Diker'in başkanlığında, yenilenebilir enerji, turizm, inşaat ve müteahhitlik, beyaz eşya ve küçük ev aletleri, boru sanayi, tarım ve sağlık alanlarında faaliyet gösteren 10 firma temsilcisi yer aldı. Anılan heyet Pretoria, Windhoek ve Swakopmund'da ilgili kurum ve kuruluşları ziyaret ederek pazar ve ticaret-yatırım fırsatları hakkında detaylı bilgiler edindi ve ilgili alanlarda firma temsilcileriyle ikili iş görüşmelerinde bulundu.

T.C. PRETORIA BÜYÜKELÇİĞİ ZİYARETİ

28 Mayıs 2018

Heyet, seyahatin ilk durağı olması vesilesiyle T.C. Pretoria Büyükelçisi Elif Çomoğlu Ülgen'e makamında nezaket ziyaretinde bulundu. Toplantıya DTİK (Dünya Türk İş Konseyi) Afrika-Ortadoğu ve Körfez Komite Başkanı Ebubekir Salim ve T.C. Pretoria Ticaret Müşaviri Işıl Karakurt iştirak etti.

Türkiye'den iş heyetlerinin gelmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek söze başlayan Büyükelçi Ülgen, Afrika kıtasının kapısı konumundaki Güney Afrika'nın Türkiye'nin kıtadaki en büyük ticari ortaklarından biri olduğunu ve ticaret hacmimizin 1,5 milyar dolar seviyesinde seyrettiğini dile getirdi. İki ülkenin ticari potansiyeli ve kadim tarihi bağları göz önüne alındığında bu miktarın iki ülke açısından da tatmin edici düzeyde olmadığını ifade eden Büyükelçi Ülgen, "Güney Afrikalı politikacıların bizden Türk yatırımcıların ülkelerine gelmesi yönünde talepleri var. Buraya daha fazla Türk girişimciyi bekliyoruz. Güney Afrika ticaret anlamında çok bakir bir alan" dedi. Büyükelçi Ülgen, ülkede özellikle perakende sektöründe Türk girişimcilerin yapabilecekleri çok iş olduğunu vurguladı.

Güney Afrika'daki büyük AVM'lerde Türk firmalarının yer aldığını, en güzel başarı hikayemizin Güney Afrika'da DEFY adı ile beyaz eşya pazarının yüzde 40'ından fazlasını elinde

bulunduran Arçelik olduğunu ve Güney Afrika'daki ikinci büyük Türk yatırımı olan DHT Holding'in sahip olduğu "Capetown Çelik ve Demir işletmesi CISCO" 30 Mayıs 2018 tarihinde açılacağını ifade eden Büyükelçi Ülgen, bu örneklerin artmasını ve daha çok Türk yatırımcıyı ülkeye beklediklerini vurguladı.

Güney Afrika'nın Kıta'nın lokomotif ülkelerinden biri olduğunu ifade eden Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Yalçın Kırdoğan, Güney Afrika ile ticaretimizin Türkiye'nin Sahraaltı'na yaptığı ticaretin yaklaşık yüzde 40'ını oluşturduğunu ve bu anlamda önemli bir ortak olduğunu belirtti. İş heyetleri programlarının daha yoğun olarak organize edileceğini belirten Kırdoğan, 10-11 Ekim 2018

tarihlerinde İstanbul'da düzenlenecek İkinci Türkiye-Afrika Ekonomik ve İş Forumu'na Güney Afrika'dan üst düzey iş insanları heyetinin katılımı sağlanması konusunda Büyükelçiliğimizin desteğinin önemli olduğunu vurguladı.

Büyükelçilik ziyareti sonrasında Güney Afrika Yatırım Ajansı "InvestSA" yetkilileriyle bir araya gelen heyet, ülkedeki yatırım ortamı ve ilgili sektörlerle ilişkin bilgiler aldı. Güney Afrika'nın çevre ülkeler Zambiya, Zimbabve, Botswana, Mozambik ve Namibya için de anahtar konumunda olduğuna dikkat çeken Ajans yetkilileri, sanayi alanında her geçen yıl daha da güçlü yatırımlar yapıldığını ve ülkede petrol az olduğundan, enerji alanında (gaz ve kömür, yenilenebilir enerji) yatırımlara önem verildiğini belirtti.

NAMİBYA KURUM KURULUŞ ZİYARETLERİ

29-30 Mayıs 2018

DEİK ve Namibya Yatırım Ajansı (NIC) arasında imzalanan Türkiye-Namibya İş Konseyi Kuruluş Anlaşması bağlamında, İş Konseyinin Türk tarafının Namibya'ya yönelik gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında, 29-30 Mayıs 2018 tarihlerinde Windhoek'da ilgili kurum ve kuruluşlar ile temaslar gerçekleştirilerek iş geliştirme potansiyelini yerinde tespit ve araştırma imkanı bulunuldu. Heyet, yapılan görüşmelerde Harambee Refah Planı ve 5 Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinden öngörülen projeler hakkında detaylı bilgiler edindi.

Namibya Tarım, Su ve Orman Bakanlığı Müsteşarı Percy W. Misika ve Daire Başkanları ile yapılan toplantıda bitki ve besi hayvanı sağlığı/aşılama, yemleme, damızlık hayvan yetiştiriciliği, sulama ve su arıtma ile depolama, su tahlil laboratuvarı, kuyu ve su boru hatları, tarım aletleri ve yedek parça temini, traktör ve bakım servisi (traktörler Çin, İtalya ve Amerika'dan ithal edilmektedir), tarım çiftlikleri, tarımda kooperatifçilik, tarım sigortası, gıda güvenliği, kuru gıda üretimi, tohum ve gübre üretimi (Halihazırda ithal edilmektedir), personel eğitimi (mühendislik, besleme uzmanlığı,

hayvan yetiştiriciliği), kurumsal kapasite artırımı, yeşil ev teknolojisi, ağaç kesimi (Ülkenin kuzeyinde yüksek kalitede ağaçlardan kereste elde edilmektedir) alanlarında Türk yatırımcı ve girişimcilerin katkısına ihtiyaç duyulduğu aktarıldı.

Namibya Balıkçılık ve Deniz Kaynakları Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ueritjua Kauaria ile görüşmede, Güney Afrika'nın batısında yer alan ve batısı Atlas Okyanusu'na kıyısı olan ülkenin ekonomisine en çok katkı sağlayan sektörlerin başında gelen balıkçılık sektöründe canlı deniz kaynaklarının (Kurbağa, deniz kuşu ve fok) avlanması (Halihazırda Güney Afrika, Portekiz, Almanya ve Rusya firmaları tarafından avlanmaktadır) dışında akuakültür (yetiştiricilik), uydudan izleme yöntem ve cihazları, paketleme ve konserve üretimi ile ticari olarak

oldukça zengin kaynaklara sahip olduğunu belirten Bakan, ülkede elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve manganez çıkarıldığını ifade etti. Namibya'nın dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerden biri olduğunu ve uranyum üretiminde dünyada altıncı sırada yer aldığını ifade eden Bakan, ülkede yılda 2 milyon ton mermer blok çıkarıldığını belirtti. Madencilikte yeni materyallerin çıkarılması, parlatma ve işletme tesislerinin kurulması ve katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi alanlarında yatırım fırsatları olduğu söyleyen Bakan, madencilik ve enerji sektörlerinde Türk yatırımcılarını beklediklerini ifade etti.

olmadığından (Halihazırda Avrupa ülkelerinden ithal edilmektedir) bu alanda toptancılara ihtiyaç duyulduğu bilgisi verildi.

Namibya Maden ve Enerji Bakan Yardımcısı Kornelia Shilunga'ya makamında yapılan ziyarette, Bakan Shilunga, ülkede tüketilen elektriğin %60'nın ithal edildiğini ve kurulu üretim kapasitesinin 498.5 MW (%67 hidro ve %33 termal enerji) olduğu ifade ederek güneş, rüzgar ve biyokütle enerjisi yatırımlarına ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Elektrik üretimi, dağıtımı ve enerji ticaretinin kamu şirketi Nampower tarafından yapıldığını dile getiren Bakan Shilunga, elektrik birim fiyatının kWh başına 1.93 Namibya Doları olduğunu söyledi. Ülkenin madenler bakımından

Namibya Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Petronella Masabane, ülkede 35 hastane (1 federal ve 5 büyük özel hizmet veren hastane), 400 klinik, 100 mobil sağlık bakım hizmetleri olduğu ve toplum sağlığında yaklaşık 2.000 kişinin çalıştığı bilgisini verdi. Başkent Windhoek dışında yaşayanların sağlık hizmeti için en az 500 km yolculuk etmesi gerektiğini belirten Masabane, yeni bölgesel hastanelere, mevcut hastanelerin (özellikle Kuzey bölgesinde) yenilenmesi ve genişletilmesine, personel lojmanlarının onarımı ve işletilmesine, tıbbi cihazların uzun süreli kiralama yöntemiyle temini-bakım-onarım-eğitim hizmeti, ana ve çocuk sağlığı,

bebek-çocuk beslenmesi, trahoma, yanık ve yılan ısırma tedavi ünitelerine ihtiyaç olduğunu ve bu alanda kamu özel ortaklığı projeleri geliştirildiği aktardı.

Meatco Namibya Et Kuruluşu Genel Müdürü Jannie Breytenbach ve Kalite Müdürü Rosa Katjivena ile görüşme gerçekleştirildi. Meatco'nun sahip olduğu iki mezbaha, bir besleme çiftliği ve bir tabakhanenin işletmesini yaptığı bilgisini veren Genel Müdür, Windhoek ve Okahandja'da bulunan mezbahalarda yılda yaklaşık 27.000 ton sığır eti üretildiğini belirtti. Yüksek kalitede etlerin başta İngiltere olmak üzere Norveç, Çin, Rusya, Güney Kıbrıs ve ABD'ye ihraç edildiğini söyleyen Genel Müdür, diğer ülkelere pazarlama ve helal gıda standartları konusunda desteğe ihtiyaç duyulduğunu ifade etti. Natures Reserve markası altında

uluslararası pazarlara, MeatMa markası altında ülke içinde satılan et ürünleri, 400 gramlık yuvarlak konservelerde (günde 20.000 konserve üretimi yapılmaktadır) bölgedeki ülkelere satılmakta olduğunu aktaran Katjivena, Meatco üreticileri olarak bilinen Namıbyalı çiftçilerden yılda ortalama 80.000 ila 120.000 sığır eti tedarik edildiğini bildirdi. Ayrıca, Katjivena Çiftliklerin artırılması, paketleme, depolama ve tesislerde güneş enerjisine dayalı elektrik sağlanması konusunda yatırımlara ihtiyacın yüksek olduğunu ifade etti.

Walvis Bay Corridor Group Proje Müdürü Gilbert Boois, Pazarlama ve İletişim Müdürü Cindy-Lu Hasheela ve Projeler ve Fon Müdürü Boris Böttcher ile toplantı gerçekleştirildi. Grubun Walvis Bay Koridorlarının (özellikle Walvis Koyu Limanı, Trans-Kalahari Koridoru) Walvis Bay-Ndola-Lubumbashi'den oluşan bir ulaşım koridorları ağının kullanılmasını teşvik

etmek için kurulmuş bir kamu-özel ortaklığı olduğu bilgisini veren yetkililer, Grubun liman, nakliyat, intermodal taşımacılık, lojistik ve tır şoförleri için sabit ve mobil sağlık hizmetleri verdiğini ve altyapı, tarım ve üretim projelerini desteklediğini ifade etti. Yetkililer ayrıca, Namıbya'da uluslararası standartlara sahip havalimanına ihtiyaçları olduğunu belirtti. Liman kenti ve lojistik üs olan Walvis Bay'den başkent Windhoek ve diğer önemli şehirlere ve denize kıyısı bulunmayan Zimbabve, Zambiya ve Botswana gibi kara ülkelerine denizden karaya taşımada yardımcı olabilmek için yeni yolların inşa edilmesi gerektiğini belirtilen yetkililer bu alanlarda Türk yatırımcılarına kapıların açık olduklarını ifade etti.

Heyet katılımcıları ayrıca, **Oshapaka Sanayi Bölgesi**'nde incelemelerde bulunarak, imalatla uğraşan küçük sanayicilerle görüşmeler gerçekleştirildi.

NETWORKING RESEPSİYONU

29 Mayıs 2018

T.C. Windhoek Büyükelçisi Berin Makbule Tulun tarafından Büyükelçilik ikametgâhında heyet onuruna verilen Networking Resepsiyonu'nda Türk özel sektör heyeti Namıbyalı resmi heyet ve Namıbya'nın önde gelen firmalarının yöneticileri ile bir araya geldi. Namıbya Maden ve Enerji Bakan Yardımcısı Kornelia Shilunga'nın da katılım gösterdiği etkinlik sırasında yapılan görüşmelerde, Türk heyeti Namıbya'daki kamu ve özel sektör faaliyetleri ile iş fırsatları hakkında doğrudan bilgi edinme fırsatı yakaladı.

NAMİBYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

30 Mayıs 2018

Namibya-Türkiye İş Forumu, 80 kadar Namıbyalı ve Türk iş insanının katılımı ile 30 Mayıs 2018 tarihinde Nampower Namibya Enerji Kurumu'nun Konferans Merkezi'nde gerçekleştirildi. T.C. Windhoek Büyükelçisi Berin Makbule Tulun, DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi Başkanı Günnur Diker, Namibya Yatırım Merkezi (NIC) Yatırım Hizmetleri Direktör Yardımcısı Angela Dau-Pretorius, Namibya Ticaret ve Sanayi Odası (NCCI) Yönetim Kurulu Başkanı Charity Mwiya ve Namibya'nın İstanbul Fahri Konsolosu Hatem Yavuz'un konuşmalarıyla başlayan Forumda, Türk ve Namıbyalı iş insanları arasında ticari ve ekonomik iş bağlantılarına yönelik ikili

görüşmeler gerçekleştirildi. Tüm konuşmalarda, ekonomik ilişkilerin yetersizliğine dikkat çekilerek, birçok alanda iş fırsatı barından Namibya'nın istikrarlı politika ve büyüyen ekonomisiyle Türk yatırımcılara huzurlu bir ortam sunacağı vurgulandı.

2017 yılında kurulan İş Konseyinin ilk faaliyeti vesilesiyle Namibya'da bulunmaktan mutlu olduğunu söyleyerek sözlerine başlayan DEİK/Türkiye-Namibya İş Konseyi Başkanı Günnur Diker, Türkiye ile Namibya arasındaki ilişkilerin 2012'de ivme kazandığına dikkati çekerek, iki ülke arasındaki ticaret hacminin her yıl artış gösterdiğini;

ancak rakamların istenilen seviyede olmadığını belirtti. Diker, "İş Konseyi olarak, Türkiye'den bilgi ve kapasite artırımına yönelik deneyimlerin paylaşılması, Namibya'nın Türkiye'ye ve diğer pazarlara tanıtılması ve kazan-kazan prensibi çerçevesinde ticari fırsatların yaratılması konularında çalışıyoruz" dedi. Etkinlik esnasında gerçekleştirilecek ikili iş görüşmelerinde samimi elle tutulur ilişkiler kurulacağına inandığını ifade eden Diker, Namibya'nın harika doğal güzellikleri ile turizm alanında yatırımlar için çok elverişli olduğunu, bakır, altın, kurşun ve çinko madenleriyle de enerji sektörü için önemli fırsatlar sunduğunu dile getirdi.

TÜRKİYE-NAMİBYA İŞ KONSEYİ I. ORTAK TOPLANTISI

30 Mayıs 2018

İş Forumu akabinde gerçekleştirilen Türkiye-Namibya İş Konseyi Birinci Ortak Toplantısı'nda, İş Konseyi'nin dönüşümlü olarak Türkiye ve Namibya'da yılda bir kez toplanması, Namibya'da uluslararası firmalara açık ihaleler ile ticaret taleplerinin Türkiye tarafına güncel olarak bildirilmesi, 10-11 Ekim 2018 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmesi planlanan İkinci Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu kapsamında Namibya Günü etkinliği

gerçekleştirilmesi hususunda mutabık kalındı.

Türk özel sektör heyeti programın son gününde kara yoluyla Swakopmund'a geçerek Walvis Bay Limanı'nın mevcut ve genişletilmekte olan kısmını gezdi. Ayrıca, Nampont Namibya Liman İdaresi tarafından heyete Batı Afrika'nın tek doğal açık deniz limanının imkanları hakkında bilgiler verildi. Namibya,

geniş tren ve kara yolları ağı, yüksek kalite ve güncelik standartlarıyla deniz taşımacılığının ana hatlarına doğrudan bağlantı sağlayan limanıyla küresel ticaret için lojistik üs konumunda olduğunu ifade eden yetkililer, Botswana, Zimbabve ve Zambiya'ya ait alanların olduğu Walvis Bay limanının komşu ülkelere kargo taşımacılığı için tren yolu bağlantılarının iyileştirilmesine ilişkin proje hakkında da bilgiler verdi.

Heyet ayrıca, Namibyalı ve bölge ülkelerden (Zambiya, Zimbabve ve Güney Afrika) firmaların stant açtığı 2018 Namibya Turizm Fuarını (<http://nte.nmh.com.na>) ziyaret ederek, Namibya'da turizm sanayi ve eko turizm potansiyelini ve ticaret fırsatları yerinde inceleyerek, firmalarla görüşmelerde bulundu (*Namibya'nın Turizm Dergisi: www.tourismus.com.na*).

Türkiye-Namibya Ticaret Rakamları

Türkiye-Namibya Ticaret Rakamları 2015 yılına kadar 10 milyon ABD Dolarının altında kalan Türkiye'nin Namibya'ya ihracatı 2015 yılında 83,7 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. 2016 yılında 40 milyon ABD Dolarına gerileyen ihracat 2017 yılında 55,4 milyon ABD Dolarına yükselmiştir.

Türkiye'nin Namibya'dan kayda değer bir ithalatı bulunmamaktadır. 2016 ve 2017 yıllarında 1 milyon ABD Dolarının altında gerçekleşmiştir.

Başlıca İhracat Ürünleri: Petrol yağları, çinko cevheri, karbonat, kablo, fiber optik kablo, taş, metal ayıklama, tasnif makinaları, halı, gıda, makarna, giyim, ilaç, sakatat, mobilya ve mobilya aksamı, lif levhalar ve karayolu taşıtları aksamı.

Başlıca İthalat Ürünleri: Odun kömürü, florspat, elektronik entegre devreler ve doğal grafit.

İki ülke arasında diplomatik ilişkiler 12 Kasım 1997 tarihinde kurulmuştur. 4 Ocak 2012 tarihinde Windhoek'te Büyükelçiliğimizin faaliyete geçmesiyle yeni bir döneme girilmiş olup Namibya'nın Berlin Büyükelçiliği ülkemize akreditedir.

TİKA, Eylül 2014'te Windhoek'da açtığı Güney Afrika bölgesine yönelik hizmet veren Bölgesel Koordinasyon Ofisiyle Namibya'da eğitime yönelik destekler, kadınların işgücüne kazandırılması ve ekolojik dengenin korunmasına yönelik projeler geliştirmektedir. TİKA projeleri kapsamında, 5 Haziran 2018 tarihinde Ohangwena Bölgesi'nin başkenti Eenhana'da, Usko Nghamwa Özel (İşitme ve Konuşma Engelli) Okulu için yaptırılan 32 yataklı yurt, mutfak ve banyo binaları ile donanımlarının devir-teslimini gerçekleştirilmiştir.

Namibya Cumhuriyeti

Başkent	Windhoek (Nüfus: 365.000)
Önemli Şehirler	Rundu, Walvis Bay, Swapkopmund, Oshakati (14 Bölge)
Yönetim Biçimi	Üniter Çok Partili Cumhuriyet
Cumhurbaşkanı	Hage Geingob (2015'ten beri)
Bağımsızlık	1990 (Güney Afrika Cumhuriyeti) Almanya Kolonisi
Konuşulan Diller	İngilizce %7 (resmi), Afrikanca nüfusun çoğunluğu, Almanca %32, Oshivambo, Herero, Nama (Yerel)
Ülke Kodu	+264
Nüfus	2,56 milyon (2017) %58'i 0-24 yaş, %4'ük 65 yaş ve üzeri
Nüfus Artış Hızı	%2,1
Ortalama Yaşam Süresi	61 yıl (erkek), 67 yıl (kadın)
Kentsel Nüfus Oranı	%47,62 (2016)
Yüzölçümü	824,269 km2 (Dünyanın 34. en büyük ülkesi)
Dini	Hristiyan %90, Yerel Dinler %10
Para Birimi	Namibya Doları (NAD) = 100 cents. 1 USD = 13,7029 NAD
GSYİH (milyar \$)	12,56 (2017)
GSYİH Sektörel Dağılım	Tarım 6,6 Sanayi %25,8 (Madenler %12,5) Hizmetler % 67,6 (2017)
Kişi Başı GSYİH (\$)	5.358 (2017)
Reel GSYİH Büyüme (%)	0,79 (2017) 2018 Tahmini 3,0
Tüketici Fiyat Enflasyonu	%6,0 (2017) 2018 Tahmini %5,2
İşsizlik Oranı (%)	28,1 (2017)
Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	-792 (2017)
Yabancı Turist Sayısı	1,57 milyon (2016)
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (milyar \$)	3,7 (2014)
KDV (%)	15
Gelir Vergisi (%)	37
İş Yapma Kolaylığı Endeksi (2018)	106. sıra (2017 yılında 108. sıra)
İnternet Kullanıcı Sayısı	756,118 (2016)
Mobil Telefon Kullanıcı Sayısı	2,659,951 (2016)
Okuma Yazma Oranı (+15)	%90,8 (2015)
Yıllık Asgari Ücret (\$)	Brüt: 22.903 Net: 206.192
Saatlik Ücret (\$)	13,95
Havalimanları	2 Havalimanı, 46 Uçak Pisti
Tren Yolu	2382 km
Yol	Asfalt: 5450 km Çakıl: 37000 km
Elektriğe Ulaşım Oranı	32% (Tüm Nüfus)
Saat Farkı	-1

• Namibya, Güneybatı'da, Atlas Okyanusu kıyısında bir ülkedir. Kuzeyinde Angola ve Zambiya, doğusunda Botsvana, güneyinde Güney Afrika Cumhuriyeti vardır. Kuzey-güney doğrultusunda ülkenin kıyısına paralel uzanan Namib Çölü'nün uzunluğu 1600 km kadardır, genişliği 50-160 km arasında değişir.

• Namibya yılda 300 günden fazla güneş ışığı alır. Kışları (Haziran-Ağustos) genellikle kurudur. Biri çok (Şubat-Nisan), diğeri az (Eylül-Kasım) olmak üzere iki yağışlı sezon olup her ikisi de yazın görülmektedir. Nem düşüktür. Yağışlar oldukça değişken olup kuraklık daha belirgindir.

• Üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar: Lomé Konvansiyonu (ACP), Afrika Kalkınma Bankası (AFKB), Afrika Birliği (AfB), İngiliz Milletler Topluluğu (CN), 77'ler Grubu (G-77), Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICCt), Bağlantısızlar Hareketi (NAM), Kimyasal Silahları Yasaklama Örgütü (OPCW), Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU), Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC), Birleşmiş Milletler (UN).

• Temel ekonomik faaliyetler: tarım ve hayvancılık, balıkçılık, gıda işleme, madencilik, cevher ve elmas işleme

• Nüfusun büyük bir çoğunluğu yaşamını doğrudan ya da dolaylı olarak tarımsal faaliyetlerle sürdürmektedir. Kırsal kesimde hane halkının yarısı tarımsal faaliyetleri geçimlik olarak yürütmektedir. Bu da sektörün potansiyelinin çok altında istihdam ve üretim sağlamasına yol açmaktadır.

• **Madenler:** Elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve mangan. Uranyum üretiminde dünyada altıncı sıradadır. Yine dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerden biridir. Elmas üretiminde ve ihracatında, Belçika menşei De Beers Centenary AG firması ile Namibya Hükümeti tarafından ortaklaşa kurulan Namdeb Diamond Company isimli şirket piyasayı kontrol etmektedir.

• Elmas üretiminin büyük bir bölümü, ülkenin sahil kesimi boyunca yer alan madenlerde ve off-shore yataklarda gerçekleştirilmektedir.

• **İmalat Sanayi:** Et, balık, sebze ve meyve işleme, gıda işleme, cevherden ergitme yöntemiyle bakır ve çinko üretimi ve elmas işleme

• **Stratejik Sektörler:** Lojistik, turizm, imalat ve tarım

İhracat

Namibya'nın en önemli ihracat ürünü elmadır. İhracatın yaklaşık ¼'ünü elmas ihracatı oluşturmaktadır. Çinko ve çinko cevheri, bakır ve bakır cevheri, balık, uranyum cevheri, üzüm, bira, sığır eti ve canlı sığır, petrol yağı, granit, kurşun cevheri ve mermer diğer başlıca ihracat ürünleridir.

Namibya'nın en çok ihracat yaptığı ülkeler: Botswana, Güney Afrika Cumhuriyeti, Fransa, Belçika, İspanya, Çin, Almanya, İtalya, Zambiya, Kanada, Hollanda ve ABD.

İthalat

Namibya en çok elmas, petrol yağları, kamyon, bakır cevheri, binek otomobili, elektrik enerjisi, oto yan sanayi ürünleri, demir-çelik inşaat aksamı, ilaç, telefon cihazları, hava taşıtları, iş ve maden makineleri ile bunların parçaları, yeni dış lastik, sigara, mısır ve izole edilmiş kablo ve tel ithal etmektedir.

Namibya'nın en çok ithalat yaptığı ülkeler: Güney Afrika Cumhuriyeti (ithalatının yarısından fazlası), Botswana, Çin, ABD, Almanya, Bulgaristan, Peru, Türkiye, Şili, Hindistan, İngiltere ve Zambiya.

Ticaret ve Yatırım Fırsatları

Tarım

- Et ve et ürünlerinin işlenmesi
- Süt ürünleri üretimi (taze, pastörize, sterilize, homojenleştirilmiş ve ultra ısıl işlem görmüş süt, süt bazlı içecekler, krema, tereyağı, yoğurt, peynir ve dondurma)
- Sebzelerin ve meyvelerin işlenmesi
- Sulama teknolojileri
- Besi çiftliklerinin kurulması ve yönetimi
- Deri eğitimi
- Sodyum stearat üretimi
- Yem kapasitesinin geliştirilmesi
- Balıkçılık Sektörü
- Balık işleme
- Kabuklu deniz ürünleri üretimi
- Gemi ve deniz arama bakım ve bileşenleri
- Mari-Kültür

Maden Sektörü

- Maden arama
- Minerallerden yararlanma
- Değerli ve yarı kıymetli taşların işlenmesi
- Devlet şirketleriyle hizmet ortaklığı ve ortak girişimler
- Takı üretimi

Turizm Sektörü

- İş turizmi yatırımları (İş turizmi merkezleri, birinci sınıf hizmete sahip modern IT-akıllı ve çok amaçlı oteller)
- Sağlık turizmi

- Kültür turizmi
- Yolcu gemileri
- Konferans merkezler ve hizmetleri
- Spor ve macera turizmi (vahşi hayat)
- Lojistik ve Altyapı Sektörü
- Limanla ilgili faaliyetler
- Demiryolu geliştirme ve bağlantıları
- Kargo hizmetleri tesisi
- Depolama ve dağıtım
- Kamyon mola yerleri
- Katma değer projeleri
- Sel ve yağmur suyu hasadı
- Deniz suyu arıtma tesisleri
- Yeraltı Suyu (Sondaj)
- Su boru hatları

Enerji Sektörü

- Borç finansmanı ve sermaye katılımı
- Güç üretimi (IPP-Bağımsız Enerji Üreticileri)
- İletim hatlarının finansmanı
- Mühendislik, inşaat, sondaj, tedarik ve üretim
- Yenilenebilir enerji (rüzgar, güneş)

Bilişim Sektörü

- İş parkları veya siber şehirlerin geliştirilmesi
- Çağrı merkezleri ve bulut hizmetleri merkezlerinin kurulması

Otomotiv Sektörü

- Metal ve plastik bileşenler
- Kablolama sistemleri ve bileşenleri
- Off-road ekipmanları ve aksesuarları

- Yolcu ve ticari araç montajı
- Araç içi bileşenleri
- Isı testi
- Cam üretimi

Üretim Tesisi

- Çelik üretimi ve metal imalatı
- Otomotiv parçaları
- Yem ve pet gıda üretimi
- Mücevher endüstrisi
- Kimyasalların üretimi
- Deri, yün ve tekstil ürünleri imalatı
- Eğitim Sektörü
- Özel Okullar
- Teknik ve meslek yüksek okullar
- Sağlık Sektörü
- Özel Hastaneler
- Uzman Klinikler

2018 Namibya Ticaret Rehberi:

https://issuu.com/travelnewsnamibia/docs/namibia_trade_directory_2018

2018 Namibya Turizm Fuarı Katılımcı Kataloğu:

<http://online.fliphtml5.com/jxto/xgjp>

Faydalı Adresler

T.C. Windhoek Büyükelçiliği

Büyükelçi: Berin Makbule Tulun

Adres: 54 Toermalyn Street, Eros, Windhoek, Namibya

Telefon: +264 61 246 158

E-Posta: embassy.windhoek@mfa.gov.tr

Web: <http://windhoek.be.mfa.gov.tr/Mission>

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)

Ülke Müdürü: Abdulkadir Abukan

Adres: 91 Kwame Nkrumah Street, Ludwigsdorf, Windhoek

Telefon: +264 61 256 160

E-posta: windhoek@tika.gov.tr | Web: www.tika.gov.tr

Namibya Cumhuriyeti Berlin Büyükelçiliği

Büyükelçi: Dr. Horst Köhler

Ticaret Müşaviri: Dr. Mekondjo Kaapanda-Girrus

Adres: Botschaft der Republik Namibia, Reichsstr. 17, 14052

Telefon: +49 30 254 09 50

E-Posta: info@namibia-botschaft.de; commerce@namibia-botschaft.de

Web: www.namibia-botschaft.de

Namibya Yatırım Merkezi (NIC)

Genel Müdür: Ms. Bernadette MK Menyah-Artivor

Yatırım Hizmetleri Direktör Yardımcısı: Angela Daou-Pretorius

Adres: Ministry of Industrialisation, Trade and SME Development,

Brendan Simbwaye Square Private Bag 13340 Windhoek, Namibia

Telefon: +264 61 283 7335

E-posta: jjohannes@mti.gov.na; pretorius@mti.gov.na

Web: <http://investnamibia.gov.na>

Namibya Ticaret ve Sanayi Odası (NCCI)

Başkan: Sven Thieme

CEO Yardımcısı: Charity Mwiya

Adres: 6436 Church Street, Windhoek, Namibia

Telefon: +264 61 228 809

E-posta: info@ncci.org.na; charity@ncci.org.na

Web: <http://ncci.org.na>

Walvis Bay Corridor Group

Proje Müdürü: Gilbert Boois

Adres: PO Box 252220 31 General Murtala Muhammed Ave. Eros,

Windhoek

Telefon: +264 61 251 669

E-Posta: sdi-manager@wbcg.com.na | Web: www.wbcg.com.na

Namibya Liman İdaresi (NAMPORT)

Ticaret Müdürü: Immanuel Tino Hanabeb

Adres: PO Box 361 No.17 Rikumbi Kandanga Rd. Walvis Bay, Namibia

Telefon: +264 64 208 22 05

E-posta: tino@namport.com.na | Web: www.namport.com

Namibya Enerji Kuruluşu (NAMPOWER)

Başkan: Kauna Ndilula, Genel Müdür: Simson Haulofu

Adres: NamPower Center 15 Luther Street, PO Box 2864 Windhoek

Tel: +264 61 205 41 11

E-posta: webinfo@nampower.com.na

Web: www.nampower.com.na

Namibya Kalkınma Bankası (DBN)

Müşteri Destek Müdürü: Paul Egelsner

Adres: 12 Daniel Munamava Street P.O. Box 235 Windhoek

Telefon: +264 61 290 80 88

E-posta: pegelsner@dbn.com.na | Web: www.dbn.com.na

Merkezi Tedarik Kurulu (CPB)

Devlet İhaleleri: www.mof.gov.na/procurement-policy-unit

DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu)

Afrika Bölge Koordinatörlüğü

Adres: RIVER PLAZA Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9, 34394

Levent/İstanbul

Telefon: +90 212 339 5070 | Faks: +90 212 270 3092

E-posta: africa@deik.org.tr | Web: www.deik.org

Türk Özel Sektör Heyeti Katılımcı Firmalar

Eurasia Turizm ve Dış Tic. Ltd. Şti.

www.eurasiatourism.com

Mars Energy Yenilenebilir Enerji Sis. San. Tic. A.Ş.

www.marsenerji.com

Eximland Int. Trd. Co.

www.eximland.com.tr

Monolitgrup İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti.

www.monolitgrup.com

Vestel Dış Ticaret

<https://www.vestel.com.tr/>

Syg Yapı Elemanları San. Tic. ve İnşaat Ltd. Şti.

www.syg.com.tr

Superlit Boru Sanayi A.Ş.

www.superlit.com

Kanimed Sağlık Çözümleri A.Ş.

www.kani-med.com

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD